

Rapport fra forvaltningsrevisjon av Brannvesenet Midt IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Inderøy kommune

Møtedato

14.03.2022

Saknr

05/22

Saksbehandler Torbjørn Berglann**Arkivkode** FE - 037, TI - &58**Arkivsaknr** 21/49 - 11

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til rapportens vurderinger og anbefalinger og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren gå i dialog med øvrige eiere, det regionale helseforetaket og Brannvesenet Midt for å styrke den lokale medisinske akuttberedskapen på ulykkessteder.
2. Kommunestyret ber eierrepresentanten bidra til at revisors anbefalinger følges opp av selskapet. Eierrepresentanten bes holde kommunestyret orientert om dette.

Vedlegg

Rapport fra forvaltningsrevisjon av Brannvesenet Midt IKS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon av Brannvesenet Midt IKS og en eierskapskontroll i sak 5/21. Kontrollutvalget inviterte de andre eierkommunenes kontrollutvalg til å delta i forvaltningsrevisjonen. Snåsa, Steinkjer, Lierne og Inderøy deltok, Røyrvik og Osen av slo på grunn av knapphet på timeressurser.

Om rapporten

I forvaltningsrevisjonen har revisor undersøkt; om Brannvesenet Midt utfører akuttoppgaver i forbindelse med helseskade ved ulykker, om selskapet ivaretar det forebyggende brannarbeidet i eierkommunene, om selskapet kan håndtere akutt forurensing i eierkommunene og om selskapets ansatte har tilstrekkelig opplæring.

Akuttoppgaver

Rapporten viser at helsehjelpen som gis av brannvesenet når de kommer først til et skadested er i samsvar med kravene til slik hjelp. Brannbilen har blant annet utstyr for å gi frie luftveier og oksygen og har dessuten en hjertestarter. Medarbeiderne har fått opplæring i å bruke utstyret. Brannvesenet i Inderøy får bistand til å utføre de akuttmedisinske oppgavene gjennom en toårig prøveordning med en *akuttbil*. Akuttbilen har det samme akuttmedisinske utstyret som ambulansen, med unntak av båre. Akuttbilen rykker ut på alle akutte oppdrag og gir medisinsk behandling frem til ambulansen er på stedet. Akuttbilen er ikke betjent på nattestid og i helgene.

I flere av de andre eierkommunene er det brannvesenets personell som gir all helsehjelp fram til ambulansen er på stedet, noe som er utfordrende. Revisor anbefaler at kommunene søker en annen løsning for å gi akutt helsehjelp på ulykkessteder utover det brannvesenet gir. Et slikt arbeid må skje i samarbeid med de andre eierkommunene og andre relevante aktører.

Rapporten viser ellers at Brannvesenet Midt følger kravene til systematisk planlegging av innsatstid, men at selskapet ikke har oversikt over faktisk utrykningstid. Revisor anbefaler at selskapet utarbeider slik statistikk. Den kan være nyttig ved styring og planlegging av innsatstiden.

Forebyggende brannarbeid

Brannvesenet Midt utarbeider en risiko- og sårbarhetsanalyse for hver kommune. Analysen er utgangspunkt for prioriteringene i det forebyggende arbeidet. Brannvesenet utarbeider planer med tiltak for ulike satsingsområder. Tiltakene blir evaluert og danner grunnlag for nye planer påfølgende år. Dette er i samsvar med krav til brannforebyggende arbeid.

Ett av tiltakene, "trygg hjemme" retter seg mot utsatte grupper i kommunale boliger. Samarbeidet med kommunene bør bli bedre på dette området, ifølge rapporten. Dermed kan man unngå diskusjon om ansvaret for brannsikkerheten når kommunen har fattet vedtak om hjemmetjenester til disse gruppene. Revisor anbefaler at selskapet og eierkommunene går i dialog for å avklare dette.

Feiing og tilsyn er også en del av det forebyggende arbeidet. Rapporten viser at det er utfordrende med feiing av fritidsboliger generelt, og særlig de som ligger langt fra allfarvei (sone 2). Det er krevende å koordinere arbeidet med at hytteeier er til stede. Det er dessuten ressurskrevende å sende flere personer av gårde på slike oppdrag, og forbundet med en viss risiko å sende dem alene. Kommunene kan differensiere gebyrene, men har ikke gjort det. Revisor påpeker at det er behov for en avklaring av tjenester til fritidsboliger i sone 2.

Håndtering av forurensning

Brannvesenet Midt har beredskapsplaner for akutt forurensning. Selskapet har inngått samarbeidsavtaler med "Interkommunalt utvalg for akutt forurensning" ved akutt forurensning i selskapets ansvarsområde. Avtalene omfatter blant annet utstyrsdepot, og medarbeiderne har fått opplæring i å bruke utstyret. Revisor mener at selskapet følger lovkravene for beredskap ved akutt forurensning.

Kompetanse

Selskapet har god oversikt over kompetansen, i samsvar med kravene. Selskapet har hatt for lav bemanning til å drive forebygging de siste årene. I forbindelse med at Verdal kommune trådte inn i som deltaker fra januar 2022 mangler det en stilling for å oppfylle forskriftskravet. Kravet til organisering og dimensjonering er basert på innbyggertall.

Revisors anbefalinger til Brannvesenet Midt:

1. Være bidragsyter til å sikre at alle eierkommunene er underlagt en avklart ordning som sikrer best mulig akutt helsehjelp ved ulykkessted, utover det Brannvesenet Midt IKS kan gi ved skadested. Det er hensiktsmessig at eierkommunene og andre sentrale forvaltningsnivå bidrar til en avklart ordning.
2. Sikre at det brannforebyggende arbeidet til privateiendommer er i samsvar med krav og egne bestemmelser.
3. Sikre en plan for rekruttering i selskapet som blant annet ivaretar utfordringer med turnover hos deltidsansatte i eierkommunene og lav kvinneandel i selskapet.
4. Sikre at ressurser til det brannforebyggende arbeidet i selskapet er i samsvar med forskriftens krav.

Høring

Revisor har sendt rapporten på høring hos daglig leder og styreleder i selskapet. Ifølge kommuneloven skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg i saker som skal oversendes til kommunestyret. Sekretariatet har invitert kommunedirektøren til å uttale seg om forhold i rapporten som ligger under hans ansvarsområde. Kommunedirektøren har ikke gitt noen uttalelse.

Vurdering

Rapporten viser at det meste av driften i Brannvesenet Midt er i samsvar med lov- og

regelverk og eiernes forutsetninger. Revisor peker likevel på flere forhold som bør bedres.

Det største problemet virker å være at man i flere kommuner ikke har kompetent medisinsk personell på ulykkessteder inntil ambulanse ankommer. Revisor anbefaler at eierkommunene og andre sentrale aktører løser problematikken i fellesskap. Det er naturlig at administrasjonen i eierkommunene, eventuelt i samarbeid med selskapet, organiserer et slikt samarbeid.

De andre problemene revisor beskriver må løses av selskapet; avklaring av hvem som skal finansiere brannforebyggende tiltak i prosjektet "trygg hjemme" og organisering og finansiering av feiing og tilsyn på avsidesliggende eiendommer og rekruttering.

Eierrepresentanten bør forsikre seg om at anbefalingene blir fulgt opp av selskapets styre og ledelse og holde kommunestyret orientert om oppfølgingen.